

No. 23

Paryż, 30 września 1944

Wydano kosztem Banku Polska Kasa Opieki S.A. - Oddział w Paryżu.
23, rue Taitbout - Paris IX.

WIADOMOŚCI O POLSCE.

Radio londyńskie donosi na podstawie informacji z kraju, że na zjeździe dowódców niemieckich obozów koncentracyjnych w Polsce, miano powziąć szatański pomysł zniszczenia tych obozów przy użyciu lotnictwa i artylerji. W ten sposób hitlerowcy chcą zatrzeć ślady swoich zbrodni, i wymordować dalsze tysiące niewinnych ludzi, którzy w przyszłości mogliby świadczyć przeciw nim.

Sekretarz Stanu Cordell Hull przyjął czterech kongresmanów /posłów amerykańskiego sejm/ pochodzenia polskiego i, na zapytanie o stosunek rządu Stanów Zjednoczonych do spraw polskich oświadczył, że Stany Zjednoczone utrzymują dobre stosunki z rządem polskim w Londynie i będą je nadal utrzymywać. Dowodem tego jest zapewne fakt, że zupełnie niedawno Stany Zjednoczone mianowały swego ambasadora przy rządzie R.P. w Londynie. Stanowisko ambasadora powierzono p. arturowi Ley.

Walka o Warszawę.

Wojska armji krajowej musiały się wycofać na południowym odcinku. Na Żoliborzu, sytuacja bez zmian. Na Mokotowie, gdzie Niemcy atakują, ciężkie walki w tonku. Widmo głodu w Warszawie. W depešy nadesłanej pod adresem rządu R.P. w Londynie, gen. Bór stwierdza, że "ilości środków żywnościowych, dostarczonych drogą powietrzną do Warszawy, są niewystarczające, by zapobiec głodowi."

Premjer Churchill o sprawach Polski.

Premjer brytyjski, w przemówieniu swoim, zaznacza, że nadal stosunek trzech wielkich mocarstw do Polski nie jest uzgodniony. Z jednej strony zgodne są stanowiska Anglii i Stanów Zjednoczonych - z drugiej Z.S.R.R.

Przyczyny odmiennego ustosunkowania się krajów anglosaskich i Z.S.R.R. są liczne i mają swe uzasadnienie w historii i położeniu geograficznym.

Premjer Churchill podkreślił, że "Marszałek Stalin wypowiedział się kilkakrotnie za sojuszniczą Polską silną, niepodległą i całkowicie suwerenną. W tym względzie nasz wielki sojusznik wschodni jest całkowicie zgodny z rządem brytyjskim i, jak można sądzić z publicznych oświadczeń amerykańskich, również i z rządem Stanów Zjednoczonych. My, w Wielkiej Brytanji i w całym Imperjum, dobyliśmy miecza przeciw potężnym Niemcom i jesteśmy jedynym wielkim, niezwykłym krajem, który wypowiedział Niemcom wojnę naskutek ich napaści na Polskę. Żywimy względem Polski przyjazne uczucia i poczuwamy się do pewnych obowiązków względem niej. Robiliśmy dotąd i zrobimy na przyszłość wszystko, co jest w naszej mocy, aby zobowiązania trzech wielkich mocarstw wobec Polski były wykonane, zarówno co do ich treści, jak i ich ducha."

"Trzeba będzie dokonać pewnych zmian wschodnich granic polskich. Rosja ma prawo liczyć na nasze poparcie w tej sprawie, gdyż jedynie armje sowieckie mogą oswobodzić Polskę, jak również, jak to już zaznaczyłem, naród rosyjski cierpiął wiele z winy Niemiec i w związku z tym ma prawo zabezpieczyć swoje granice i mieć na zachodzie przyjaznego sąsiada. Maszę doświadczyć, że liczę na to, iż rząd sowiecki działać będzie w całkowitym porozumieniu z nami, w celu najlepszego rozwiązania zagadnienia polskiego!"

Churchill wyraża zaufanie co do wyników rozmów premjera Mikołajczyka z marsz. Stalinem. Pertraktacje, które zostały przerwane kilka miesięcy temu, zostaną niebawem wznowione.

"Pargnąłbym dać do zrozumienia Izbie, - podkreślił premjer Churchill - jak wielce trudne i drażliwe są te zagadnienia polityczne."

f. p. 315 - 23 Rej. H.P. 578 20

1108

"Należy zachować wielką oględność, mówiąc o stosunkach polsko-sowieckich; jakakolwiek niezręczna interwencja, w czasie naszych dyskusji, może mieć bardzo ujemne skutki dla Polski. Uważam, że uda się postawić na nogi taki rząd polski, który będzie zdolny pozyskać zaufanie trzech zainteresowanych mocarstw, i tą drogą zapewnić Polsce siłę, suwerenność i niepodległość, które są jednym z naszych celów wojennych."

"Jest bardzo łatwo wytworzyć, przez nieoględne słowa, sytuację dużo mniej korzystną od tej, w jakiej znajdujemy się obecnie. Nie traćmy ani na chwilę z oczu głównego naszego zadania, którym jest zniszczenie potęgi hitlerowskiej. Dyskrecja, o jaką proszę Izbę jest obowiązkiem względem naszych żołnierzy, którzy w tej chwili przelewają swoją krew za naszą sprawę."

"Mam nadzieję, że nie będziemy świadkami nieszczęsnego widowiska dwu Polsk, zwalczających się, jednej uznawanej przez Z.S.R.R., drugiej popieranej przez mocarstwa zachodnie. Jestem przekonany, że istnieje rozwiązanie, pozwalające na zapewnienie Rosji bezpieczeństwa do jakiego Z.S.R.R. zasłużenie zdąża, i dania jednocześnie narodowi polskiemu suwerenności państwowej i niepodległości, o którą naród polski walczył w ciągu wieków."

Wyjątki z mowy Churchill'a, dotyczące zagadnień innych krajów i wojny podany w numerze jutrzejszym.

Rocznica paktu antykominternowskiego.

W dniu 27 bm. obchodzono w Berlinie czwartą rocznicę podpisania paktu Niemcy-Japonja i Włochy. Wygłosili przemówienia: Ribbentrop zagajający uroczystość oraz Mussolini, po włosku imieniem Imperjum Włoskiego, jak również ambasador Japonji, w języku swego kraju.

Zmiana polityki aliantów względem Włoch.

Rządy sojusznicze postanowiły oddać pewne gałęzie administracji rządowi włoskiemu, w uznaniu lojalnego stanowiska Italji w jej prowadzeniu operacji wojennych przeciw Niemcom.

Rząd włoski wypowiedział umowę monachijską.

W Rzymie uważa się umowy monachijskie, w sprawie podziału Czechosłowacji za niesłuszną i dla Włoch nieobowiązującą. Odnośna uchwała została jednogłośnie przyjęta przez członków rządu włoskiego, na wniosek ministra spraw zagranicznych.

Organizacja gospodarcza zwyciężonych Niemiec.

Według wiadomości z urzędowych kół amerykańskich, prez. Roosevelt miał odrzucić plan Morgenthau'a, zmierzający do uczynienia z Niemiec kraju wyłącznie rolniczego. Oświadczą się, że Roosevelt działał pod wpływem stanowiska ZSSR który nie życzy sobie widzieć Niemiec w tak ścieśnionych ramach gospodarczych. Roosevelt jest za zastosowaniem pośredniego stanowiska między planem Morgenthau'a a planem sowieckim, to jest za zakazaniem pewnych gałęzi produkcji, a w szczególności - wyrobu samolotów, amunicji, środków wybuchowych i benzyny syntetycznej.

Z ROZNYCH FRONTOW.

Na zachodzie sytuacja w Holandji zaczyna się zmieniać na korzyść drugiej armji brytyjskiej oraz oddziałów spadochronowych, które ostatnio poniosły tak znaczne ofiary. Na drugim końcu frontu w okolicach Belfort, wojska francuskie poczyniły znaczne postępy.

Przewiduje się możliwość szybkiej kapitulacji Niemców, obleżonych w Calais, gdzie cytadela już się poddała.

We Włoszech, 8-a armja posunęła się naprzód wzdłuż wybrzeża adriatyckiego, zajmując Bellaria, miasto położone o 12 klm. na północ od Rimini. 5-a armja poczyniła postępy na północ od przełęczy Futa.

Na froncie wschodnim wojska rosyjskie działają na terenie Łotwy, w kierunku Rygi. Znaczne postępy na terenie Węgier.

Działania na wybrzeżu dalmatyńskim mają na ogół przebieg korzystny dla aliantów. Aczkolwiek byłoby jeszcze przedwcześnie mówić o wytworzeniu jednolitej linii frontu, biegnącego od Adriatyku poprzez Jugosławję do frontu rosyjskiego na Węgrzech, to jednak już dzisiaj drogi odwrotu dywizji niemieckich z Grecji i południowej Jugosławji są, praktycznie rzeczy biorąc, odcięte.